

Ekovize

Dumpster diving

Dumpster nebo také trash diving je složené slovo ze dvou anglických výrazů:

Dumpster = kontejner, trash = odpadky

diving = potápět se

Další označení pro toto hnutí je freeganství, do češtiny se nepřekládá. Freegany bychom mohli označit jako kontejnerové potápěče, partyzánské zelináře či novodobé sběrače a paběrkaře. Na serveru freegan.info se definují jako „lidé, kteří žijí alternativním způsobem života, založeném na minimální spoluúčasti na systému konvenční ekonomie a na minimální spotřebě zdrojů“. Freeganem se člověk nestává v touze ušetřit a ani nejsou ke své volbě přinuceni vnějšími okolnostmi. Freegani odmítají systém, který poměruje svou úspěšnost tunami odpadu, ve které se výrobky záhy mění.

Ve světě se mezi freegany řadí od alternativní mládeže přes chudé nezaměstnané či kuchaře po elegantní postarší páry. V České republice se soustřeďují mezi alternativně naladěnými skupinami, mající blízko k myšlenkám squattingu, anarchismu či principu DIY (Do-It-Yourself, tedy „udělej si sám“). Velkou skupinou těch, co přejdou k dumpster divingu, jsou vegani, pro které je přechod od vegetariánství přes veganství až k freeganství logický, vždyť pro vegany je všechno potřeba někde vypěstovat, odněkud přivézt, vědět odkud a ničím zbytečně neplýtvat.

Obecně jde o využívání toho, co zůstává většinou lidí nepovšimnuto či plně nevyužito – od jídla, oblečení či nábytku v kontejnerech přes opuštěné prostory lákající k zabydlení či zahradnickému využití, až po sklizeň volně rostoucích rostlin. Nezbytným předpokladem je především ochota zašpinit se, tolerance ke konzumaci potravin z odpadků a závazek nikdy nekoupit nic nového.

Kontejnerové potápěči vystačí pouze s minimem peněz, protože většinu potřebného si obstarají v popelnicích. Častým zdrojem ovoce, zeleniny nebo mléčných výrobků jsou kontejnery za supermarkety, kam se vyhazují prošlé nebo nespotřebované výrobky. Ve větších městech vznikají dokonce sociální sítě na internetu, kde se může každý člen dočíst, na kterém místě bývá obvykle dostatek určitého zboží. Mezi veřejností je nejznámější freeganskou aktivitou iniciativa Food not Bombs („Jídlo místo zbraní“). Po celém světě kuchtí skupinky dobrovolníků veganské jídlo pro potřebné (nejčastěji bezdomovce) z potravin, které by se jinak proměnily v odpad.

Do České republiky tato akce zatím nepronikla, u nás se freeganské hnutí zatím rozvíjí. Češi si totiž stále spíš než do kontejneru odloží staré věci do garáže s tím, že „se to bude ještě někdy hodit“. I zboží ze supermarketů u nás často nachází nové využití: někde se zbytky nakrmí prasata, jinde je zas úspěšnost prohrabování ztížena existencí sítě obchodů Zlevněnka, které od řetězců prošlé potraviny vykupují. Že máme freeganství do určité míry v krvi, ilustruje na své rodině jeden z potápěčů: „Děda sebere něco na ulici a opraví s tím třeba traktor. No a babička říkala, když viděla, kolik jsem přinesl zeleniny, že by i šla se mnou.“

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost